

WIE ZAAIT ZAL OOGSTEN

Vrolijke plattelandskomedie in twee bedrijven

door

DICK JANSEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **WIE ZAAIT ZAL OOGSTEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **DICK JANSEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2004 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Boer - ongeveer 45 jaar en is een ouderwetse, sluwe, opstandige en kordate man.

Boerin - de boerin is een struise dame.

Riek - de dochter. De dochter is een jonge wulpse deerne van 19 lentes.

De boerenfamilie praat met een boeren accent.

Baron - ook ongeveer 45 jaar en een praatjesmaker. Een zeer gladde jongen.

Barones - eens een dame van lichte zeden geweest. Betuttelt haar zoon enorm.

Kees - de zoon. Is een slome duikelaar van 20 jaar en stottert. Is bang voor meisjes. En heeft moeite in zijn rol te blijven.

De adellijke familie spreekt heel bekakt.

Kleding:

Boer: Een boerenkiel met pet en een manchesterbroek met veel verstellappen. Eronder lang jaeger ondergoed. Gaten in zijn sokken.

Boerin: Veel rokken. Echte boerendracht en een schort voor.

Riek: Ordinair en alles is "te". Voor de nacht een babydoll

Baron: Fout pak met dito accessoires en een Italiaanse maffiahoed.

Barones: Mantelpakje, corselet, jarretelle, kousen, hoge hakken.

Kees: Knickerbocker, overhemd, spencer, sandalen.

DECOR:

Een boerenhuiskamer, nog uit de tijd dat oma haar spulletjes modern waren. Links en rechts een deur. Middenachter een raam. Rechts een dressoir. Links een ouderwetse rookstoel en een tafeltje met een oude salonradio. In het midden een eettafel met vier stoelen. De truttigheid van de jaren 50 mag er nog wel vanaf stralen.

EERSTE BEDRIJF

Boerin is aan het rommelen in de huiskamer. Maakt de eettafel klaar. Boer komt op.

Boer: Zo vrouw, die dag zit er bijna weer op. De koeien zijn gemolken, de knecht in de hooiberg en onze dochter veilig achter slot en grendel.

Boerin: Nou zeg, moet dat nou. Het is nog maar een kind.

Boer: Ja en dat zal het ook blijven. Een kind van jou en mij. Maar als ik die ogen van die knecht zie als onze Riek door de stal waggelt met die heupen van d'r, dan komt d'r straks weer ene bij! *(boer maakt dikke buik beweging en loopt als een hoogzwangere vrouw)*

Boerin: Wat?

Boer: Wat, wat?

Boerin: Ja wat ene.....?

Boer: Een kind!

Boerin: Hoezo een kind. Ik ben niet zwanger hoor?

Boer: Nee en dat moet ook zo blijven. Een zo'n ding is meer dan genoeg. Je hebt oppassen voor drie. Ik heb het dus over ons Riek. Die maakt alles wat een broek aan heeft de kop helemaal gek.

Boerin: Dan heeft ze dat van jou.

Boer: Ik zit niet achter broeken aan!

Boerin: Nee je deed eerst de rokken omhoog.

Boer: Wou jij zeggen dat onder die rokken van jou vroeger een broek zat? *(boer pakt zijn vrouw bij de rokken en tilt die op. Boerin slaat hem op de handen en duwt hem weg)*

Boerin: Man! Gedraag je. Straks ziet ons Riek dat.

Boer: Ja ons Riek is dom en achterlijk.

Boerin: Ja juist, ons Riek is een heel onschuldig meiske. Ze is nog zo jong. Dat zit er bij ons Riek niet in.

Boer: Hoelang ben jij niet buiten geweest, vrouw? Als ik zo eens in de week naar de veemarkt ga zie ik de wereld hard veranderen. Die Riek van ons is dik duizend weken. En dat betekent dat een heleboel... *(en tekent in de lucht de rondingen en contouren van een vrouw)* Ja de meiskes veranderen snel tegenwoordig. En ons Riek...

Boerin: Als ze dát van jou heeft meegekregen... *(de boerin zucht diep)*

Boer: Ja en daarom zit ze 's avonds achter slot en grendel. Die knecht is dom en onnozel, werkt hard, en eet niet veel, maar zijn fabriekje loopt absoluut niet achter... *(boerin loopt naar de deur)*

Boerin: Nou man, het eten is bijna klaar dus als je nog naar het nieuws wilt luisteren dan kan dat.

Boer: Ja, wat eten we, vrouw?

Boerin: Je lievelingseten. Opgebakken vensterbanken met kromme spijkers! *(de boer playbackt zijn vrouw mee)*

Boer: Oh lekker, lang niet gehad. *(boerin playbackt haar man na en gaat af. De boer pakt zijn krant en gaat naast de radio zitten en doet die aan. Die gaat niet in een keer aan en geeft er hier en daar een klap op. Als de radio het doet gaat hij zitten)* Eens even kijken wat er in de krant staat en wat er verder in het land aan de hand is.

Radio: Goedenavond. Het is zes uur, dit is de radio nieuwsdienst.

Boer: Ja goeie... ik weet hoe laat het is en zo nieuw is die radio niet.

Radio: De politie maakt op dit ogenblik jacht op een zakenman die wordt gezocht door de FIOD. De nepzakenman en bordeelhouder, die gevlucht is met zijn vrouw en zoon, wordt verdacht van fraude met aandelen en andere louche zaken. De voortvluchtige zakenman heeft een spoor van oplichtingen achter gelaten. De belastingdienst heeft nog een bedrag van twee miljoen euro van hem tegoed. Hij heeft dat bedrag in baar geld bij zich.

Boer: Twee miljoen euro! Dat is keer 2.2371 eeeuuuuuhhhh dat is eeuuhhhheee dat is eeehhhhh dat is achter de komma, twee onthouden... dat is komma verplaatsen... dat is eeuuuuhhhhh... heel veel koeien dus. *(boerin komt binnen met een paar pannen en zet ze op tafel)*

Boerin: De vensterbanken! Wat zit jij nou te rekenen?

Boer: Nee niks, vrouw, ik dacht even hard op.

Boerin: Moet je niet doen, staat dom en je laat merken dat je oud wordt!

Boer: Ik oud?! *(springt op en jaagt op zijn vrouw rond de tafel)* Kom hier, lekkere vrouw van me, zal ik laten zien hoe oud ik ben! *(boerin weer af)* Wat een verbeelding. Ik oud! Ho, het weer!

Radio: Hier volgt dan nog het weer, samengesteld door het KNMI in de Bilt. Het weer voor de komende avond en nacht... *(radio krast en de boer geeft weer een klap op de radio en rommelt er aan. De radio blijft maar storen en de boer slaat alsmaar harder op de radio. Plotseling doet hij het weer)* Tot zo ver dit bulletin van de radio nieuwsdienst.

Boer: Verdorie, weet ik weer niet wat voor een weer het wordt door die stomme oude radio.

Radio: Dan volgt hier nogmaals het weer:

Boer: Ja?!

Radio: Voor de komende avond en nacht... *(de boer houdt zijn hand*

boven de radio)

Boer: Flik het niet, radio, flik het niet...

Radio: Flinke buien. Er waait een stevige storm uit het noordwesten. Het verkeer dient rekening te houden met rukwinden.

Boer: Tsjeeeeee, het is toch wat dat weer! *(en geeft alsnog een klap op de radio. Hierdoor komt er een enorme herrie van een elektrische gitaar uit de radio)* Ho! niet meer onweer! *(boerin komt binnen met de rest van de dis)*

Boerin: Wat een leven hier. Wat ben je roerig, we konden wel storm krijgen.

Boer: ...Ja...

Boerin: Haal jij je dochter even uit het cachot?

Boer: Ze zit gewoon op, haar kamer hoor.

Boerin: Nou schiet nou maar op het eten wordt koud. En roep de knecht voor zijn eten. *(boer gaat naar de deur en roept haar bijzonder luid)*

Boer: Riek! Je moeder heeft het voer klaar! En uilenbal, je eten is klaar. Kom uit die bult hooi!

Riek: Wat is het?

Boer: Je lievelingseten. Opgebakken vensterbanken met kromme spijkers...! *(de boerin playbackt de boer na. De boer blijft in de deur staan en roept tegen de Knecht. De knecht roept terug. De knecht speelt niet mee op het toneel)*

Knecht: Wat is het boer!

Boer: Wat maakt jou dat uit. Je vreet toch als een varken.

Knecht: Is het weer iets met vensterbanken?

Boer: Ja en kromme spijkers!

Knecht: Nee laat maar, boer. Ik heb geen honger! *(de boerin brengt de boer een bord eten dat ze heeft opgeschept)*

Boer: Jij, geen honger?!

Knecht: Nee geen honger!

Boer: Als je je nog bedenkt, het staat hier om de hoek.

Knecht: Ik zeg toch dat ik geen eten hoef!

Boer: *(de boer gaat aan tafel zitten)* Wat een dwaas is dat toch, die knecht. Hebben we heerlijke opgebakken vensterbanken met kromme spijkers, hoeft hij geen eten. *(Riek komt wiegend met haar heupen binnen, in een zeer opwindende creatie)*

Boer: *(boos)* Potverjankippekonten! Wat is dit! Wat heb jij aan!

Riek: Vind je het niet mooi? Het is de nieuwste mode.

Boer: Mooi?! Noem je dit mooi! Het is levens gevaarlijk!

Riek: Mam!?! *(smekend)*

Boerin: Zeg, man. Doe even kalm aan. Het is toch een plaatje. Het is

een nieuwe jurk. Komt zo uit de nieuwste modebladen.

Boer: Levensgevaarlijk! Levensgevaarlijk. Weet jij wat voor kerels er buiten allemaal rondlopen. Heeft die knecht je al gezien in de ...jj...uuuurk? Ik hoop het niet.

Riek: Mam?!

Boer: Als ze dat zien is het nieuwe er heel snel af! En niet alleen van dat jurkje!

Riek: Mam?!

Boer: Vrouw! Wat nou als die knecht haar zo ziet. Hij werkt niet een minuut langer meer. Die heeft dan zijn ogen boven op zijn kop staan. Die wordt helemaal gek.

Riek: Is hij al...!

Boer : Ik bedoel nog gekker op jou!

Riek: Hoe bedoel je dat?

Boer: Ik bedoel dus dat hij...eeeeuuuh dat hij...Nou je weet wel...Toe vrouw, zeg jij eens wat, da's jouw werk!

Riek: Wat bedoelt vader mam?

Boerin: *(heel droog)* Dat jij een koe bent en de knecht een stier...

Riek: Maar ik loei toch niet.

Boer: Nou als die knecht voor stier speelt dan wel...dan wel...

Boerin: Vader!

Riek: Je bedoelt dat ik... *(heel verleidelijk)* Ik weet best wel wat de jongens willen hoor. Ik ben niet achterlijk.

Boer: Stil, zitten en eten! *(boer gaat weer naar deur en staat naar de knecht te schreeuwen)* Heee knecht! Ik waarschuw je als jij met je tengels aan ons Riek zit.

Knecht: Wat is er, boer?

Boer: Dat ik je waarschuw!

Knecht: Waarvoor?

Boer: Dat je niet met je tengels aan ons Riek moet zitten!

Knecht: Met dat jurkje?

Boer: Ja met dat jurkje... Hoe weet jij dat!

Knecht: Jaha, boer, ik zie ook wel eens wat. *(gaat weer aan tafel en gaat zitten schransen als een wilde)*

Boerin: Wordt er niet meer gebeden voor het eten of zo?

Boer: Ja, natuurlijk! Maar ik bid liever voor de maagdelijkheid van Riek. *(de boer slaat een kruis en is in de war)* Vader kriebelt moeder hier...

Boerin: Vader!

Riek: En toch...

Boerin: Zwijg en eten jullie twee! Het is jullie lievelingsgerecht. Opgebakken vensterbanken met kromme spijkers... *(boer en Riek*

playbacken de boerin na. Allen gaan zitten eten. Boer en boerin arm om het bord en vork in de rechtervuist. Ze schuiven meer dan ze eten. Riek probeert te eten met mes en vork)

Boer: *(met volle mond)* Vrouw, heb jij haar dat geleerd. Pas op, kind, niet met messen spelen. Wat zijn dat voor een manieren aan tafel.

Riek: Nee jij bent een voorbeeld van etiquette.

Boer: Moeder, wat mankeert dat kind van jou!

Boerin: Mijn kind? Het is ook jouw kind.

Boer: Ja?... Oké, zal wel maar dat zijn toch geen manieren, waar haalt zo'n kind het vandaan. Toe eet eens even wat.

Riek: Ik hoef niet zoveel, papa.

Boer: Papa! Papa!... Ik heet vader! Wat een malle fratsen. Waar haal je die malligheid vandaan.

Boerin: Nou zeker niet van jou.

Riek: *(probeert heel bekakt te spreken)* Nee papa, ik bereid me voor op de toekomst. Een slimme meid is op haar toekomst... is op haar toekomst...

Boer: ...door een vent in de hooiberg geleid... *(de boer buldert van het lachen en krijgt een klap van de boerin)*

Boerin: Vader, denk een beetje om je woorden. Dat kind wil wel eens verder zien dan het erf en de boerderij. Ze wil de wereld wel eens in.

Boer: De wereld in?

Riek: Ja ik wil ook wel eens naar... *(noemt de dichtstbijzijnde plaats van waar u het stuk speelt)*

Boer: Jee hee daar noem je even wat op. Ja daar is de wereld heel anders. Wat mankeert er aan de boerderij.

Riek: Van alles!

Boer: Wat dan?

Riek: Geen televisie! Dat is toch achterlijk.

Boer: Dat is allemaal onzin en niks dan rottigheid. Dat is vervuiling voor de geest. We hebben de radio toch. Daar zijn mooie hoorspelen op.

Riek: Ja als hij het doet.

Boerin: We kunnen best wel eens kijken voor een televisie. Het lijkt mij ook leuk. Kan je eens kijken wat er allemaal op de wereld te koop is.

Boer: Nou een goed voorbeeld is de nieuwe jurk van je dochter.

Riek: Alle meisjes van mijn leeftijd hebben zulke kleren aan.

Boer: En die hun vaders slapeloze nachten.

Boerin: Hoezo?

Boer: Ben jij je eigen jeugd vergeten.

Boerin: Ehhhhhh... *(boerin bloost)*

Radio: Hier volgt een extra bericht van de radio nieuwsdienst.

Boer: Stil allemaal, een extra bericht van de radio nieuwsdienst.

Riek: Ja dat horen wij ook wel.

Boer: Stil nou, zo kan ik er niets van verstaan als jullie er doorheen zitten te praten. Hoe moet dat als er hier een televisie is. Je kan je nu al niet eens stil houden als er iets belangrijks is op de radio. Nee dat wordt wel even beter met een televisie. Moet je nog kijken naar bewegende plaatjes ook. Dan kan je jezelf helemaal niet meer concentreren op hetgeen de radio nieuwslezer vertelt over de toestand in de wereld. Jij wilde toch de wereld in? Nou hou je dan stil en luister aandachtig.

Radio: Tot zover dit extra bericht van de radio nieuwsdienst over de achtervolging van de voortvluchtigen.

Boer: Heb je nou je zin? Door jouw gekwek hebben we het extra bericht van de radio nieuwsdienst gemist.

Boerin: Ja hoor, vader, je hebt gelijk. Kom, Riek, we ruimen af.

Boer: Ja loop maar weer weg dat is je goed recht...Het aanrecht. *(de boer kijkt door het raam)* Jee wat een storm. Je zal er maar doorheen moeten. Je stuurt je hond nog niet naar buiten. *(boer roept in de deur naar zijn vrouw)* Vrouw, ga jij eens kijken of de knecht toch nog wat te eten moet hebben! Hoe laat is het. Och alweer bijna tijd voor de bedstee. Er zal toch geen aanloop komen vanavond met dit hondenweer. Kunnen we mooi op tijd tussen de lappen. *(boerin komt drijfnat binnen)*

Boerin: De knecht hoefde geen eten.

Boer: Mooi. Da's mooi goedkoop.

Boerin: Hij ging uit eten.

Boer: Uit eten?

Boerin: Ja uit eten.

Boer: Waar dat dan.

Boerin: In een restaurant.

Boer: Wat mankeert er aan de hard gekookte eieren in het cafe van blauwe Piet? Hij heeft ook lekkere gehaktballen. En daar hoeft echt geen brood bij.

Boerin: Nee dat zit er wel in.

Boer: Met wie is hij er dan heen?

Boerin: Nou ikke... Dat... Ehhhheee... Wat hoor ik in de keuken?

Boer: Ho wacht even. Jij blijft hier, ik ga wel even naar de keuken. *(boer af. Boerin gaat aan tafel zitten)*

Boerin: Oh jee als dat maar goed gaat. Ons Riek heeft nu toch wel de leeftijd om een beetje met de jongens om te gaan? In onze tijd

deed die man er anders niet zo moeilijk over. Hij is zeker al die keren in de hooiberg vergeten. *(boer weer terug)*

Boer: Waar is ons Riek? Waar is ons Riek?

Boerin: Eehhhhhh...

Boer: Wacht eens even... *(boer weer af. Boerin staat op en gaat naar het raam)*

Boerin: Werd hij nu maar eens wat moderner. Hij begrijpt toch wel dat... *(boer komt weer terug, ook drijfnat)*

Boer: Net wat ik dacht... Ons Riek is met die sul van een knecht op de hobbel natuurlijk. Vandaar dat jurkje. Vandaar dat ze hier niet wilde eten. En hier oefenen, het gedonder met dat eetijzer in haar hand. Nou je weet het, hè moeder? *(boer loopt weer als een zwangere vrouw)* Daar gaan we nog een boel plezier aan beleven.

Boerin: Ons Riek loopt niet in zeven sloten tegelijk.

Boer: Nee, maar wil wel zeven knechten tegelijk. En het regent buiten hard genoeg om er buiten een grote sloot van te maken! Wees nou eerlijk, vrouw, je dochter met die hengst van een knecht. Met dat jurkje door dit hondenweer. Het stormt en het regent. Op de dijk is het aardedonker. Straks stranden ze nog ergens. *(boer verandert van boos naar verbaasd)* Straks stranden ze nog ergens... *(boer wordt nu sluw)* Straks stranden ze nog ergens? Ja... *(boer loopt naar het dressoir en rommelt er wat in. Haalt er een grote bus uit. Opgetogen)* Ja, straks stranden ze nog!

Boerin: Waar ben jij nu mee bezig, vader?

Boer: Ik denk dat het met dit weer eens tijd wordt om weer te zaaien.

Boerin: Wie gaat er nu met dit weer zaaien. Er is geen boer in de wereld die in het donker en met dit hondenweer gaat zaaien.

Boer: Nou deze boer wel!

Boerin: En wat wil jij dan zaaien?

Boer: Paniek! Ik ga paniek zaaien op de dijk!

Boerin: Paniek? Met die bus? En wat voor een geweldig pootgoed zit daar dan in!

Boer: Dat zal ik je laten zien wat erin zit. *(de boer kiepert de inhoud van de bus op tafel. Er komt een hele stapel spijkers uit)*

Boerin: Wat moet dit voorstellen. Wil jij hier mee zaaien? En wat wil jij hier mee oogsten dan? Dit zijn allemaal spijkers.

Boer: Ja, en zonder die opgebakken vensterbanken van jou. *(boer gaat weer naar dressoir en haalt er een stapel papieren uit met een lint erom)* Dit! Vrouw, dit... oogst ik met het zaaien van paniek!

Boerin: Wat is dat dan?

Boer: Weet jij nog de vorige keer dat het zo enorm stormde en regende.

Boerin: Ja...

Boer: Ja en wat ja. Wat gebeurde er toen. Hadden we hier toen niet een hele bus met bejaarden over de vloer?

Boerin: Ja. Die hadden pech met hun bus.

Boer: Hebben we die oudjes allemaal niet heel vriendelijk geholpen met hun natte kleren? En heeft ons Riek niet braaf bij alle opa's lekker op schoot gezeten. Nou reken maar dat die opa's dat maar wat fijn vonden. En zo nu en dan krijg ik een berichtje van een notaris dat er weer een bedrag uit een legaat onderweg is naar ons. En reken maar dat het lekker aan spaart.

Boerin: Dus al die mensen die hier zogenaamd stranden in de nacht die heb jij... Je vertelde dan altijd van die enge verhalen...

Boer: Ja over dat wief in het witte gewaad en...

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto